

Avondprogramma 2021 – 2022

Dinsdag 9 november 2021 om 20 uur in de kapel van Filosofenfontein

Jan Dumon over ‘Synodale kerk’

Sinds zijn aantreden in 2013 pleit paus Franciscus voor een synodale Kerk. Een synodaal proces dat moet uitmonden in een bijeenkomst van de Bisschoppensynode in 2023 is intussen van start gegaan.

De bedoeling van de avond is niet alleen de essentiële informatie over dit wereldwijde proces te bezorgen maar ook en vooral na te denken over de inzet van dit hele proces. Tegenover de sinds eeuwen overheersende klerikale kerkvisie en praktijk gaat het immers om een radicaal andere gestalte van de kerk. Maar toch heeft het niets met nieuwlichterij te maken: deze kerkvisie heeft stevig Bijbelse wortels en trekt ook de herbronning die in het Tweede Vaticaans Concilie werd aangevat verder door. Wij zullen dus ruime aandacht geven aan deze wortels. Dat laat ook toe te begrijpen dat de inzet van deze ‘beweging’ niet louter binnenkerkelijk is maar een andere verhouding impliceert van de kerk tegenover de bredere samenleving. Tegelijk helpt het te verstaan waarom er ook, naast veel enthousiasme, zoveel weerstand is ontstaan tegen een synodaal kerkproject.

Onze benadering wil niet alleen de blik richten op de ‘grote Kerk’ en haar institutionele vormgeving maar de betekenis van synodaliteit op het lokale vlak en als ‘lifestyle’ voor christenen belichten. Daarom komt ook de vraag aan de orde: wat heeft synodaliteit met democratie te maken?

Jan Dumon (1942) was, na studies filosofie en theologie aan de KU Leuven en de Gregoriana in Rome vanaf 1971 werkzaam in de priesteropleiding en aan de universiteit in Zaïre (nu DR Congo). In 1967 werd hij pastoor van de Universitaire parochie aan de KU Leuven en even later tevens voorzitter van Broederlijk Delen. In 1999 werd hij directeur van Missio België. Benoemd in 2005 tot secretaris-generaal bij de Pauselijke Missiewerken in het Vaticaan, was hij, tot aan zijn emeritaat in 2015 maar ook erna, vooral geëngageerd in de ambtsopleiding van de lokale kerken wereldwijd, leerde hij tevens van binnenin de klerikale cultuur in de Romeinse Curie kennen en mocht hij de eerste stappen meemaken van paus Franciscus op de lange weg naar een synodale kerk ...

Dinsdag 23 november 2021 om 20 uur in de kapel van Filosofenfontein

Stephan van Erp over ‘Leven vanuit het mysterie van de werkelijkheid: De luisterende spiritualiteit van Rowan Williams’

“De reden om te geloven, om God lief te hebben, is het liefhebben door God zelf.” Aldus Rowan Williams, de voormalige Aartsbisschop van Canterbury, en een van de grote spirituele denkers van onze tijd. Volgens hem hoeft het geloof geen bezwering te zijn. Geloven is geen manier om betekenis te geven aan het leven. Het is geen aanvulling van een tekort, maar een verlangen naar de volheid die de bron van het leven is. Zijn visie op spiritualiteit is tegendraads. In zijn functie als politiek leider van de wereldwijde Anglicaanse gemeenschap moest hij moeilijke beslissingen nemen over vrouwen in het kerkelijk ambt en over de kerkelijke zegening van homorelaties. Hij kreeg veel tegenwerking. Daarmee is hij een voorbeeld voor mensen die putten uit de christelijke wijsheidstradities om antwoorden te zoeken op de spirituele uitdagingen van onze tijd.

Stephan van Erp is lekendominicaan. Hij is professor fundamentele theologie aan de KU Leuven. Hij is daar ook houder van de Leerstoel Vrouwen van Bethanië en coördinator van de

onderzoekseenheid Systematische Theologie en Religiewetenschap. Hij is eveneens coördinator van de Research Group Fundamental and Political Theology en directeur van het Interfaculty Centre for Catholic Thought. Op dit moment is hij ook bijzonder hoogleraar Edward Schillebeeckx aan de Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen en Professorial Fellow aan het Institute for Religion and Critical Inquiry van de Australian Catholic University, en Director van het KUL/AdMU Research Centre for Catholic Theology and Social Justice in Manila.

Zijn onderzoeksveld is filosofische en fundamentele theologie, met name de verhouding van geloof en rede, en de plaats van de theologie aan de universiteit. In zijn onderzoek verkent hij de relatie tussen methodologische vragen en politieke theologie, met name in de ontwikkelingen die aangeduid kunnen worden met de term 'mondiaal katholicisme'. Hij heeft expertise in de theologie van Edward Schillebeeckx, Hans Urs von Balthasar, Karl Rahner en Rowan Williams. Op dit moment werkt hij aan een FWO-onderzoeksproject over Edward Schillebeeckx, een Templeton-project over metafysica, contemplatie en het religieuze leven, en aan een internationaal project over katholiciteit.

Dinsdag 7 december 2021 om 20 uur via zoomsessie

Luk Vanlanduyt over 'Jongvolwassenen en levensbeschouwing'

In het project Bridging the Gap werd geprobeerd om de levensbeschouwing(en) bij jongeren in kaart te brengen. Naast een uitgebreide bevraging aan de hand van een enquête waren er ook kwalitatieve gesprekken.

Het onderzoek bevat deelonderzoeken waarin gevraagd wordt hoe jongvolwassenen zichzelf situeren, wat de impact is van de levensbeschouwelijke traditie op het eigen ethisch handelen, visie, ervaringen enz. Daarnaast werd nagegaan welke factoren (thuis, school ...) al of niet een verzwakkend of versterkend effect hebben. En wat was de rol van het levensbeschouwelijk onderwijs en verenigingen?

De uitgebreide analyse toont enkele merkwaardigheden die we willen toelichten tijdens deze avond. We kijken naar vragen zoals:

- In welke mate staan jongeren open voor levensbeschouwing op zich?
- Hoe kijken zij naar het vak levensbeschouwing / godsdienst op school?
- Welke impact hebben ouders / familie op levensbeschouwing?
- Wat kunnen we hieruit leren voor de toekomst?
- Wat zijn levensbeschouwelijke triggers?
- Hoe zit het met onverschilligheid en openheid voor andere levensbeschouwingen?
- Wat zeggen de cijfers wel (en wat niet)?
- En wat dient verder onderzocht te worden en welke hypotheses kunnen we formuleren?
- En hoe zien we de toekomst ...?

Luk Vanlanduyt (1965, Roeselare) is echtgenoot en vader van 3 (bijna volwassen) kinderen.

Na studies filosofie, godsdienstwetenschappen, theologie (KU Leuven) en muziek

(Lemmensinstituut), was hij werkzaam in het onderwijs, eerst als leraar godsdienst en later als lerarenopleider (Religie Zingeving en Levensbeschouwing, ICT en onderwijs). Hij was betrokken bij diverse ICT-projecten (Bednet, EduBIT, Klascement, onderzoeker UGent en verantwoordelijke van

enkele Europese ICT-projecten).

Hij is actief bestuurder binnen ILCoS vzw (Interlevensbeschouwelijke competenties op school) en ondersteuner van beginnende non-profitverenigingen. Sinds 2020 is hij onderzoeksmedewerker in het project Bridging the Gap KU Leuven (levensbeschouwing bij jongvolwassenen), naast docent in de lerarenopleiding en de opleiding informatiebeheer.

In 2022 worden volgende lezingen nog gepland. Meer informatie over de inhoud en spreker volgt later.

Dinsdag 25 januari 2022 om 20 uur in de kapel van Filosofenfontein

Hendrik Van Moorter over 'Spiritualiteit en ouder worden'

Dinsdag 8 februari 2022 om 20 uur via zoomsessie

Frans Maas over 'Sint Jan van het Kruis als mysticus voor vandaag?'

Dinsdag 22 februari 2022 om 20 uur in de kapel van Filosofenfontein

Kris Gelaude 'De stille kracht van poëzie', muzikaal opgeluisterd door de violiste Katrijn Minten

Zaterdag 12 maart en zaterdag 19 maart 2022 van 10 uur tot 12 uur in de kapel van Filosofenfontein

Peter Schmidt over 'De Bijbel ontdekken'

Dinsdag 5 april 2022 om 20 uur in de kapel van Filosofenfontein

Bernard De Cock over 'Ein Deutsches Requiem'